

0 tajnej roli Wielkiej Brytanii w wydarzeniach w Srebrenicy

30 grudnia 2023

Powszechnie ignorowane oficjalne raporty i nigdy wcześniej nie udostępnione odtajnione akta sugerują, że tajemniczy brytyjscy agenci sił specjalnych odegrali kluczową rolę w jednej z najbardziej znanych i kontrowersyjnych masakr XX wieku.



W lipcu 2023 r. niewielu obserwatorów mediów zwróciło uwagę, gdy wpływowa brytyjska agentka wywiadu, która została parlamentarzystką, Alicia Kearns, publicznie wezwała Zachód do wkroczenia do byłej Jugosławii.

Zwracając się do wypełnionej po brzegi sesji Izby Gmin, przewodnicząca Komisji Spraw Zagranicznych Kearns wystosowała alarmujące wezwanie: „Ja... wzywam rząd: dołączmy ponownie do EUFOR, zaangażujmy siły pokojowe NATO w okręgu Brčko, przejdźmy do misji pokojowej dowodzonej przez NATO w Bośni i Hercegowinie”.

Podżegające komentarze pojawiły się podczas debaty parlamentarnej na temat Tygodnia Pamięci Srebrenicy, który wspomina masakrę muzułmańskich mężczyzn i chłopców w Srebrenicy dokonaną przez Armię Republiki Serbskiej (VRS) w lipcu 1995 roku.

Następnie popełniono tam poważne zbrodnie, z których wiele pozostaje bezkarnych. Jednak trzy dekady później szczegóły tego, co wydarzyło się w pamiętnym miesiącu, w tym całkowita liczba zabitych i dokładny charakter ich śmierci, pozostają niepewne. To, czy ten horror stanowił ludobójstwo, również pozostaje kwestią sporną wśród prawników.

Niemniej jednak zachodni przywódcy często powoływali się na to wydarzenie, aby uzasadnić nielegalne interwencje wojskowe. Kampanie bombowe wymierzone w kłopotliwe kraje Globalnego Południa są często przedstawiane jako sprawiedliwe działania, mające na celu zapobieżenie „kolejnej Srebrenicy”. Dla notorycznie jastrzębiej administratorce USAID, Samantha Power, cel ten stał się kamieniem węgielnym podstępnej marki liberalnego interwencjonizmu, który stał się znany jako „odpowiedzialność by chronić”.

Ale wykorzystywanie Srebrenicy do usprawiedliwiania dalszych działań wojennych nie ogranicza się do Waszyngtonu. Brytyjscy urzędnicy są szczególnie gorliwymi promotorami tego argumentu, a jastrzębi agent wywiadu, który stał się parlamentarzystą, Alicia Kearns, stanowi najnowszy przykład. Obecnie Wielka Brytania jest jedynym krajem poza Bośnią i Hercegowiną, który oficjalnie upamiętnia zabójstwa jako akt ludobójstwa. Od końca lat '90 Londyn był również domem dla wielu organizacji pozarządowych, które promowały twierdzenie, że Srebrenica stanowiła akt ludobójstwa.

Jednak przy całym upamiętnianiu tragicznych wydarzeń z lipca 1995 roku przez brytyjskich dziennikarzy, ekspertów i polityków, obecność SAS w tamtym rejonie w owym czasie uparcie pozostawała otwartą, niezbadaną tajemnicą.

Odtajnione akta brytyjskiego Ministerstwa Obrony przejrzane przez The Grayzone rodzą niepokojące pytania o tajną rolę Londynu w Srebrenicy, takie jak to, w jaki sposób i dlaczego MI6 wiedziało, że atak na enklawę jest bliski, zanim jeszcze VRS https://en.wikipedia.org/wiki/Army_of_Republika_Srpska go zaplanowała. Dziś brytyjscy obywatele i mieszkańcy Bośni wciąż domagają się odpowiedzi.

Dear Mr. Hockney

UN SREBRENICA ENQUIRY: INTERVIEWS WITH BRITISH NATIONALS

1 I note that in the context of the UN enquiry into events at Srebrenica permission is to be granted to certain British nationals to speak directly to the UN enquiry team. I thought it might be helpful to remind you of the intelligence background to some of those events and the limits that this therefore places on what may be said to the UN team.

2 In June 1995 SIS provided intelligence suggesting that the Serbs would attack Srebrenica. This reporting was shared in sanitised form with our Dutch counterparts, since Dutch Armed Forces controlled the enclave at that time. In July 1995 the Serbs overran Srebrenica. Subsequently, the Dutch RIOD enquiry into these events sought permission to refer to SIS material in its report. The request was subject to extensive discussion led by the Cabinet Office.

SAS w Bośni „mógł spowodować III wojnę światową“

Siedem lat później holenderski rząd opublikował oficjalne dochodzenie w sprawie niepowodzenia sił pokojowych w ochronie Srebrenicy, które zostało opracowane przez Holenderski Instytut Dokumentacji Wojennej (NIOD) http://publications.niod.knaw.nl/publications/srebrenicareport/niod_en.pdf. Sześć dni po opublikowaniu ustaleń premier Wim Kok ustąpił ze stanowiska. Holandia ostatecznie przyjęła częściową odpowiedzialność polityczną za masakrę po tym, jak Sąd Najwyższy uznał, że rząd holenderski ponosi 10% odpowiedzialności za ten incydent.

W całym raporcie znajdują się niezwykle fragmenty odnoszące się do obecności „potajemnie działającej brytyjskiej jednostki” w Srebrenicy. Brytyjski personel sił specjalnych osadzony w kwaterze głównej Dutchbatu został opisany jako „Joint Commission Observers” (JCOs), ale raport NIOD zauważa, że „w rzeczywistości były to jednostki Specjalnych Służb Powietrznych (SAS) i Specjalnych Służb Żeglugi (SBS)”, które prowadziły „misje zwiadowcze” oraz „zadania specjalne” na rozkaz generała Michaela Rose’a, który dowodził brytyjskimi siłami pokojowymi ONZ w Bośni podczas wojny.

NIOD doszedł do wniosku, że relacje brytyjskich agentów z Dutchbatem „nie były dobre”. Dutchbat najwyraźniej miał niewielką wiedzę na temat działań JCO, których operacje w Srebrenicy były tak tajne, że nawet holenderskie Centrum Zarządzania Kryzysowego Obrony, które nadzorowało operacje tego kraju w Bośni, „nie wiedziało o obecności JCO w enklawie”. Holendrzy podejrzewali jednak, że głównym zadaniem brytyjskich podoficerów było szpiegowanie ich. „Głównym celem JCO w Srebrenicy było zebranie informacji wywiadowczych na temat Dutchbat i odkrycie, czy między oddziałami holenderskimi a siłami muzułmańskimi działo się coś nielegalnego” – czytamy w raporcie.

Członkowie SAS zostali oddelegowani do obszarów Srebrenicy nadzorowanych przez skandynawskie siły pokojowe, które nie były upoważnione do wydawania rozkazów swoim brytyjskim odpowiednikom. Skandynawowie byli również trzymeni w niewiedzy na temat charakteru działań JOC i mogli poznać lokalizacje ich ruchów dopiero po negocjacjach. Norweski pułkownik, który nadzorował batalion, powiedział, że elitarni brytyjscy żołnierze bezkarnie przemieszczali się „tam i z powrotem” po wschodniej Bośni, a po drodze „od czasu do czasu wplątywali się w potyczki”, według NIOD.

Podczas gdy szczegóły konkretnych operacji SAS są skąpe, jeden z niewielu konkretnych przykładów działań JCO przytoczonych przez holenderskich śledczych jasno pokazuje, że ich bośniackie kompetencje wykraczały daleko poza zwykłe gromadzenie danych wywiadowczych. Na pewnym etapie, jak zauważają autorzy raportu, miała miejsce „specjalna operacja SAS z udziałem karetek pogotowia, które zamiast noszy przewoziły sprzęt komunikacyjny”. „Te »karetki« zostały przekazane Bośni przez [brytyjskie władze sanitarne] ze względów humanitarnych, ale często pojawiały się nagle w najbardziej zaskakujących miejscach” – zauważono w raporcie.

Zgodnie z konwencjami genewskimi, wykorzystywanie pojazdów z oznaczeniami medycznymi do celów wojskowych jest zbrodnią

wojenną. Ale takie oszustwo jest na porządku dziennym dla Special Air Service, której sama nazwa jest bezpośrednim wynikiem planu z czasów II wojny światowej, mającego na celu oszukanie mocarstw Osi, by uwierzyły, że Wielka Brytania ma do dyspozycji pełny pułk spadochronowy w regionie. Niewiele wskazuje na to, by ta wojskowa jednostka zmieniła swoje oblicze od tamtego czasu. W 2015 roku pojawiły się doniesienia o SAS przeprowadzającym naloty na terytorium okupowane przez ISIS w Iraku i Syrii w przebraniu bojowników tej grupy.

Dwa lata później, uzbrojeni członkowie SAS Counter Revolutionary Warfare Wing mieli podobno pojawić się na brytyjskich ulicach, udając zmiataaczy ulic i włóczęgów, by rzekomo zapobiegać atakom terrorystycznym. Podczas okupacji Afganistanu przez NATO, szwadrony śmierci SAS rutynowo dokonywały egzekucji niewinnych, nieuzbrojonych cywilów, a następnie fałszowały dowody, aby fałszywie skazać swoje ofiary jako uzbrojonych powstańców.

W Bośni, według anonimowego holenderskiego strażnika pokoju, z którym konsultował się NIOD, członkowie Dutchbat „bali się Brytyjczyków i tego, że mogą wywołać trzecią wojnę światową”. Wydawać by się mogło, że jeśli JCO zajmowali się wyłącznie zbieraniem danych wywiadowczych, to jest to dość osobliwa ocena.

SAS „udawał”, że wzywa naloty

Gdy Srebrenica upadła 11 lipca, w raporcie NIOD odnotowano, że dwóch (brytyjskich) podoficerów (JCOs) pojawiło się wczesnym rankiem w lokalnej siedzibie obserwatorów wojskowych ONZ. Twierdzili oni, że są „zespołem kontaktowym samolotów”, którego zadaniem jest zidentyfikowanie miejsc dla nalotów NATO, które uniemożliwiłyby VRS zajęcie tego obszaru. Łącznik armii muzułmańskiej należycie poprowadził agentów SAS do punktu obserwacyjnego na wzgórzu zapewniając wyraźny widok na Srebrenicę, co według nich miało zapewnić „doskonały

kontakt z samolotami”.

Łącznik powiedział NIOD, że JCOs „byli w stałym kontakcie z kimś” przez cały ten czas. Mniej więcej pół godziny po przybyciu na wzgórze „zobaczyli wyraźną ulgę na twarzach Brytyjczyków”, z niejasnych powodów. Żołnierze SAS twierdzili następnie, że nie mogli wezwać nalotów, ponieważ w ich telefonach satelitarnych wyczerpała się bateria.

Kiedy ich pozycja znalazła się pod ostrzałem VRS, JCOs ukryli się w pobliskich okopach zajmowanych przez mużulmańskich żołnierzy, „którzy nie mieli pojęcia, co oni tam robią”. Zgodnie z raportem, Brytyjczycy „czuli się bezpiecznie i zrelaksowani”, zdejmując hełmy i kamizelki kuloodporne po wejściu do środka. Co ciekawe, ich łącznik wspomina, że „udawali [podkreślenie dodano], że nawiązują kontakt radiowy, ale pozostali w pozycji siedzącej i nie wydawali się planować żadnych dalszych działań”.

Brytyjczycy mieli wystarczające powody, by sądzić, że atak na Srebrenicę zbliżał się w poprzednich tygodniach. Jak wskazuje raport NIOD, 8 czerwca mużulmańscy przedstawiciele spotkali się z JCOs, przedstawiając „szczegółowe plany zbliżającego się ataku” na enklawę. Jednak „nie doprowadziło to do żadnego alarmu”, rzekomo ze względu na częstotliwość, z jaką bezpodstawne pogłoski o zbliżającej się inwazji VRS na Srebrenicę krążyły w ciągu ostatnich trzech lat.

W raporcie NIOD zauważono, że JCOs również wątpili w „zbliżający się atak”, ponieważ „nie otrzymali żadnych dowodów potwierdzających plan”. Holenderscy urzędnicy twierdzą, że jest to wskazówka, iż „brytyjskie służby wywiadowcze nie wiedziały o takich planach”. Mimo to JCOs uważali te informacje za wystarczająco istotne i poinformowali o nich kierownictwo Dutchbat. Co więcej, odtajnione akta brytyjskiego Ministerstwa Obrony przejrzone przez The Grayzone wskazują, że wywiad MI6 w tamtym czasie uważał, że „Serbowie zaatakują Srebrenicę”.

Nie były to te same informacje, które muzułmanie przekazali JCOs. Odtajnione akta pokazują, że MI6 podzieliło się swoimi danymi wywiadowczymi z Amsterdamem, a NIOD należycie starał się o pozwolenie na przytoczenie tych informacji w swoim raporcie na temat Srebrenicy. Londyn jednak odmówił, powołując się na rzekome obawy o ochronę źródeł i zapobieganie wykorzystywaniu „materiałów” w „postępowaniach publicznych/prawnych poza Wielką Brytanią”.

Te same dokumenty ostrzegały, że brytyjscy urzędnicy zeznający przed trwającym wówczas dochodzeniem ONZ w sprawie Srebrenicy powinni milczeć na temat tego, co wiedzą. „Jeśli zostaną zapytani o istnienie danych wywiadowczych dotyczących wydarzeń w Srebrenicy, powinni po prostu odpowiedzieć, że nie są upoważnieni do omawiania takich spraw” – czytamy w aktach.

Czy dopuszczono do upadku Srebrenicy?

W oparciu o niezliczone godziny zeznań świadków i mnóstwo pierwotnych dowodów źródłowych, śledczy Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii (International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY)), utworzonego i finansowanego przez NATO, doszli do wniosku, że planowanie ataku na Srebrenicę rozpoczęło się dopiero 30 czerwca – tydzień przed jego przeprowadzeniem.

Rodzi to oczywiste pytanie, w jaki sposób MI6 i siły muzułmańskie niezależnie wiedziały wcześniej tego miesiąca, że atak ma się odbyć i co dokładnie przewidywały. Według ICTY, VRS początkowo zamierzała po prostu przegonić muzułmańskie jednostki wojskowe działające wokół Srebrenicy, a następnie okrążyć ją, aby zapobiec dalszym atakom na terytorium bośniackich Serbów. Nie było mowy o uderzeniu na samą enklawę.

Z zaledwie 2000 żołnierzy VRS zaangażowanych w operację i około 6000 muzułmańskich żołnierzy czekających na nich w

Srebrenicy i okolicach, nie spodziewano się łatwego zwycięstwa. Decyzja o zajęciu enklawy została podjęta 9 lub 10 lipca, po tym jak VRS nie napotkała praktycznie żadnego oporu na swojej drodze.

W notatce brytyjskiego Ministerstwa Obrony z 11 lipca odnotowano, że „niedawny atak BSA [armii bośniackich Serbów] na Srebrenicę był spowodowany ciągłymi atakami [muzułmanów] w ciągu ostatnich trzech miesięcy na szlak zaopatrzeniowy BSA na południe od enklawy”. „Akcja BSA jest bezpośrednią odpowiedzią na [muzułmańską] presję na linię komunikacyjną BSA, a BSA zareagowała, zmuszając [muzułmanów] do powrotu w kierunku Srebrenicy... Serbowie odkryli, że opór był niewielki, więc byli w stanie wykorzystać dalej niż ich pierwotny cel”.

SECRET, UK-EYES-A

JIC Assessment of Serb intentions

Yesterday a JIC IA covered the events in Srebrenica and the key judgements reflect the position as we see it. The BSA action is in direct response to BiH pressure on a BSA line of communication and the BSA reacted by forcing the BiH back towards Srebrenica. The Serbs found that there was little resistance and so they were able to exploit further than their original objectives. This has brought them into direct confrontation with the UN and it will be very difficult for the Serbs to back away without loss of face.

Ten brak oporu najwyraźniej wprowi Dutchbat w osłupienie. 6 lipca poinformowali siły muzułmańskie, że jeśli VRS wkroczy do Srebrenicy, wydadzą im zawartość punktu zbiórki broni ONZ w okolicy, który zawierał spory arsenał, w tym broń ciężką. Ale kiedy VRS przybyło, muzułmanie „nie skorzystali z tej okazji”, zgodnie z raportem Dutchbatu.

„Wygląda na to, że obrońcy mieli przewagę militarną, aby przynajmniej utrzymać się dłużej i zadać [VRS] większe straty niż sądzono” – podsumowano w oddzielnym raporcie obserwatorów

wojskowych ONZ. Jednak „wydaje się, że [muzułmańscy] przywódcy działali wbrew własnym interesom, aby przeprowadzić udaną obronę, przy niewielkiej koordynacji... i bez próby przejęcia ciężkiej broni będącej w posiadaniu ONZ”.

Dutchbat został upoważniony do wezwania nalotów NATO, co uczynił z rosnącą pilnością, w miarę jak VRS opanowywała Srebrenicę. Interwencja nie została jednak zatwierdzona przez Sojusz aż do 11 lipca, kiedy całkowite zajęcie enklawy było już zakończone. Geoffrey Nice, kontrowersyjny brytyjski prawnik, który prowadził kilka postępowań przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (ICTY), odkrył tajne porozumienie zawarte w maju 1995 roku między Wielką Brytanią, Francją i Stanami Zjednoczonymi, zgodnie z którym nie miało być kampanii bombardowań w celu obrony tego obszaru.

Tajne operacje SAS podczas masakry

Porozumienie to może również wyjaśniać dziwne zachowanie JCOs podczas upadku Srebrenicy. Najwyraźniej lokalne siły muzułmańskie spodziewały się nalotów NATO po przybyciu VRS, a Brytyjczycy najwyraźniej dali im wystarczające podstawy, by wierzyć, że takie naloty nastąpią. Ich fałszywe obietnice mogą tłumaczyć brak oporu muzułmanów wobec inwazji VRS.

Gdy VRS uzyskała pełną kontrolę nad Srebrenicą, ewakuowała muzułmańskie kobiety i dzieci, jednocześnie gromadząc mężczyzn w wieku wojskowym, chociaż niektórzy z ich jeńców byli znacznie młodsi i starsi. Ich celem było zidentyfikowanie osób odpowiedzialnych za ataki na serbskie obszary. NIOD donosi, że w tym czasie wysoki rangą holenderski urzędnik wojskowy „podejmował różne próby” zweryfikowania twierdzeń o „zbrodniach wojennych” w enklawie, w tym nakazał „komuś” zapytać podoficerów JCO, czy odkryli na to dowody.

Pracownicy SAS rzekomo zgłaszali bardzo niewiele, pomimo regularnych dłuższych nieobecności w kwaterze głównej Dutchbat

podczas i po zdobyciu Srebrenicy przez VRS. NIOD zauważa, że „wkrótce po upadku” enklawy, przedstawiciel Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców i ich tłumacz byli świadkami powrotu jednego z brytyjskich żołnierzy do bazy późną nocą, „całkowicie przemoczonego błotem”, „jakby zaledwie co czołgał się”.

Taka aktywność jest tym bardziej podejrzana, że JCOs najwyraźniej „jako środek ostrożności, zniszczyli swój specjalny sprzęt komunikacyjny” 11 lub 12 lipca. Spowodowało to podobno „przerwę w komunikacji” między nimi a dociekliwym holenderskim urzędnikiem wojskowym przez jakiś czas później – dokładnie wtedy, gdy rzekomo rozpoczęła się masakra męskiej populacji Srebrenicy.

Ponieważ brytyjskie władze zabroniły NIOD rozmawiać z agentami SAS, nie ma żadnych informacji na temat ich działalności w tym okresie oraz tego, czy i w jaki sposób mogli otrzymywać rozkazy. Inny holenderski urzędnik wojskowy, który próbował wyśledzić operatorów SAS za pośrednictwem brytyjskiej misji dyplomatycznej w Hadze, spotkał się z odmową, co, jak podejrzewał, wynikało z „politycznej wrażliwości obecności Brytyjczyków w Srebrenicy w czasie upadku”.

NIOD dowiedział się, że trzech podoficerów SAS otrzymało brytyjskie odznaczenia wojskowe za służbę w Srebrenicy. Ze swojego punktu obserwacyjnego z 11 lipca SAS mógł uważnie monitorować sytuację na ziemi i powiadomić swoich kontrolerów, gdy przejęcie enklawy zostało zakończone. Czy upewnienie się, że tak się stanie, było ich prawdziwą misją? Czy poczuli „ulgę” owego ponurego poranka, ponieważ otrzymali potwierdzenie, że naloty zarządzane przez Dutchbat nie zostaną przeprowadzone, dopóki nie będzie za późno?

Srebrenicka „pułapka”

Kiedy w kwietniu 1993 r. Srebrenica została uznana przez ONZ za „bezpieczny obszar”, muzułmańscy przywódcy ostrzegali, że jej ludność jest „zagrożona wyginięciem”, a „tysiące kobiet, dzieci i osób starszych” zostanie zmasakrowanych, jeśli VRS zajmie enklawę. Co ciekawe, zarówno rząd w Sarajewie, jak i lokalne muzułmańskie siły zbrojne wielokrotnie blokowały próby ewakuacji tego obszaru przez ONZ.

W tym samym miesiącu, uzbrojeni bojownicy otoczyli ogromny konwój ONZ, który miał przetransportować tysiące mieszkańców Srebrenicy w bezpieczne miejsce, co skłoniło muzułmańskiego dowódcę Naserę Orica do zawrócenia go. Twierdził on, że nie można pozwolić na akcję ratunkową, ponieważ doprowadziłoby to do okupacji enklawy przez VRS.

Generał Philippe Morillon, który dowodził siłami pokojowymi ONZ w Bośni w latach 1992/93, przedstawił co nieco inne uzasadnienie. Twierdził, że wspierany przez Zachód prezydent Sarajewa Alija Izetbegović sabotował wysiłki ewakuacyjne, ponieważ „nie był w stanie strategicznie wygrać bitwy”: „Celem prezydencji Bośni od samego początku było zapewnienie interwencji sił międzynarodowych dla własnych korzyści... to jeden z powodów, dla których nigdy nie byli skłonni do podjęcia rozmów”.

Morillon powiedział, że w 1993 roku przewidział, że w Srebrenicy wydarzy się „coś strasznego” z powodu wykorzystania enklawy przez Orica do ataku na terytorium bośniackich Serbów. Często atakując niebronione wioski i nie biorąc jeńców, w tym w święta religijne, bojownicy Orica mieli przerażającą reputację torturowania, okaleczania i brutalnego mordowania swoich ofiar. Pomimo ochoczego pokazywania zachodnim dziennikarzom nagrań wideo z tych mroźnych krew w żyłach rękoczynów, nigdy nie został on oskarżony ani ukarany za swoje zbrodnie.

Taktyka ta pogrążyła bośniackich muzułmanów i Serbów w „piekielnym” kręgu przemocy, twierdzi Morillon, co oznacza, że kiedy VRS opanowała Srebrenicę, „chcieli zemścić się za wszystko, co przypisywali Naserowi Oricowi”. W tygodniach poprzedzających atak, siły Orica prześlizgiwały się obok sił pokojowych ONZ, by wielokrotnie atakować obszary cywilne bośniackich Serbów w pobliżu enklawy, zrównując z ziemią domy, kradnąc żywy inwentarz, zabijając mieszkańców i pozostawiając ocalałych bez dachu nad głową.

Świadomość, że takie działania nieuchronnie sprowokują brutalny odwet, może wyjaśniać, dlaczego muzułmańska armia ostrzegła Dutchbat przed zbliżającym się atakiem na Srebrenicę. Według Morillona, masakra, która rzekomo miała miejsce, była dokładnie tym, czego chciały siły zachodnie i muzułmańscy przywódcy.

VRS „wpadła w zasadzkę w Srebrenicy, w rzeczywistości pułapkę”, a ludność była „ofiara wyższego interesu... zlokalizowanego w Sarajewie i Nowym Jorku” – wyjaśnił. W międzyczasie wojenny szef policji w Srebrenicy wielokrotnie twierdził, że Izetbegović powiedział mu, że jeśli VRS opanuje enklawę i wymorduje 5000 muzułmanów, doprowadzi to bezpośrednio do interwencji NATO.

Poniżej fragment holenderskiego materiału dokumentalnego o Srebrenicy. Zawiera wywiad z Hakiją Mehovicem, muzułmańskim komendantem policji w Srebrenicy podczas wojny.



Relację tę potwierdza raport Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie zdobycia Srebrenicy. Zauważono w nim, że członkowie muzułmańskiej delegacji wysłanej na rozmowy pokojowe na pokład brytyjskiego okrętu wojennego we wrześniu 1993 roku zostali otwarcie poinformowani przez Izetbegovicia: „Interwencja NATO w Bośni i Hercegowinie była możliwa, ale mogłaby nastąpić tylko wtedy, gdyby Serbowie wdarli się do Srebrenicy,

zabijając co najmniej 5000 jej mieszkańców”.

Co ukrywają Brytyjczycy?

Jak najwyraźniej przewidywał Izetbegović, interwencja NATO nadeszła w końcu pod koniec sierpnia 1995 r., w postaci trwającej miesiąc kampanii bombowej wymierzonej w VRS, w której zginęło do 2000 cywilów. Trzy miesiące później podpisano porozumienie z Dayton, a wojna dobiegła końca.

Kilku przywódców bośniackich Serbów zostało następnie skazanych za ludobójstwo przez Międzynarodowy Trybunał Karny dla Byłej Jugosławii, który oskarżył ich o udział we „wspólnym przedsięwzięciu przestępczym” poprzez zdobycie Srebrenicy. Zgodnie z tą niezwykle i wysoce kontrowersyjną doktryną prawną, oskarżony może zostać uznany winnym zbrodni, których osobiście nie popełnił, nie popierał, ani nawet nie wiedział o nich w momencie ich popełnienia.

Żaden z procesów nie dostarczył dowodów na to, że na jakimkolwiek szczeblu dowodzenia kiedykolwiek wydano rozkaz masakry męskiej populacji Srebrenicy. Kiedy MTKJ skazał generała Radislava Krsticia pod zarzutem ludobójstwa, trybunał przyznał, że dowódca wieloetnicznego korpusu VRS, który zajął Srebrenicę, nie tylko nie był świadomy i niezaangażowany w domniemane zbrodnie wojenne, ale wyraźnie nakazał swoim żołnierzom, aby nie krzywdzili cywilów.

Tylko jedna osoba została skazana przez MTKJ za bezpośredni udział w Srebrenicy: cierpiący na zespół stresu pourazowego żołnierz Drazen Erdemovic. W zamian za zeznawanie w wielu procesach przed Trybunałem – pomimo tego, że eksperci uznali go za psychicznie niezdolnego do bycia sądzonym – odsiedział tylko trzy i pół roku w więzieniu, a następnie przystąpił do programu ochrony świadków. Podczas swoich licznych wystąpień przed Trybunałem, jego pamięci umknęło wiele kluczowych faktów, w tym jego własny stopień wojskowy, ilu ludzi osobiście zabił, ilu w sumie zabiła jego jednostka, kiedy

doszło do masakry i kto wydał rozkaz jej przeprowadzenia.

Erdemovic ostatecznie zdecydował się na nieprawdopodobny scenariusz, tj. że niski rangą żołnierz w jego jednostce przekazał mu ludobójcze instrukcje w imieniu podpułkownika, którego tożsamości twierdził, że nie zna i której nigdy nie ustalono. Równie nieprawdopodobne jest to, że twierdził, że jego jednostka wymordowała do 1200 osób w grupach po 10 osób na raz, w ciągu zaledwie pięciu godzin. Pomimo wpłątania w swoje zeznania ośmiu innych żołnierzy, nigdy nie zostali oni postawieni w stan oskarżenia, ani nawet przesłuchani jako świadkowie przez MTKJ.

Brytyjski wywiad odegrał znaczącą rolę w gromadzeniu dowodów zbrodni wojennych w Jugosławii dla MTKJ. Dobrze powiązani brytyjscy sędziowie i prawnicy byli głównymi postaciami w całym postępowaniu, które trwało 23 lata. Władze brytyjskie – w tym SAS – przejęły inicjatywę w schwytaniu bośniackich Serbów oskarżonych przez Trybunał. Jeden ze skazanych ludobójców, Radovan Karadzic, jest obecnie więziony w Wielkiej Brytanii. Jednak w żadnym momencie procesu nie wspomniano o tajnej jednostce SAS działającej w Srebrenicy, nie mówiąc już o wezwaniu jej do złożenia zeznań.

Trudno określić, czy oznacza to, że ich zeznania mogłyby przysporzyć problemów prokuratorom MTKJ, czy też mają coś głęboko złowrogiego do ukrycia. Nie ulega jednak wątpliwości, że brytyjscy urzędnicy konsekwentnie blokowali propozycje zniesienia embarga ONZ na dostawy broni dla sił muzułmańskich podczas wojny, rzekomo z powodu tego, co ówczesny prezydent USA Bill Clinton opisał jako pragnienie Londynu „bolesnego, ale realistycznego odtworzenia chrześcijańskiej Europy”.



Pomimo tysięcy zabitych muzułmanów, życzenie to nie zostało spełnione. Dla tych, którzy mieli nadzieję na bałkanizację ostatniego pozostałego dużego wieloetnicznego państwa na

kontynencie, wojna była jednak niekwestionowanym sukcesem.

Autorstwo: Kit Klarenberg

Zdjęcia: zrzuty ekranu

Źródło zagraniczne: [TheGrayZone.com](https://thegrayzone.com)

Źródło polskie: [BabylonianEmpire.wordpress.com](https://babylonianempire.wordpress.com)

Źródłografia

1.

<https://hansard.parliament.uk/Commons/2023-07-04/debates/8F357F92-4F1D-4BFD-9DCC-5DC47AC6340A/SrebrenicaMemorialWeek>

2.

<https://thegrayzone.com/wp-content/uploads/2023/12/Srebrenica-MI6.pdf>

3.

http://publications.niod.knaw.nl/publications/srebrenicareportniod_en.pdf

4. <https://www.bbc.com/news/world-europe-49042372>

5.

<https://www.express.co.uk/news/uk/595439/SAS-ISIS-fighter-Jihadis>

6.

<https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/armed-sas-troops-posing-beggars-10618574>

7.

<https://www.thetimes.co.uk/article/rogue-sas-unit-accused-of-executing-civilians-in-afghanistan-f2bqlc897>

8.

<https://thegrayzone.com/wp-content/uploads/2023/12/MoD-memo-Srebrenica.pdf>

9.

<https://thegrayzone.com/wp-content/uploads/2023/12/debrief.pdf>

10.

https://thegrayzone.com/wp-content/uploads/2023/12/UNMO_rpt.pdf

11.

<https://nlinfo.ba/vijesti/nice-u-pressingu-o-padu-srebrenice-s-ta-je-tihi-sporazum-video/>

12.

http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/april/16/news_id_4253000/4253441.stm

13.

<https://www.nytimes.com/1993/04/05/world/muslim-officer-stops-un-evacuation-of-srebrenica.html>

14.

https://www.icty.org/x/cases/slobodan_milosevic/trans/en/040212ED.htm

15.

<https://www.washingtonpost.com/archive/politics/1994/02/16/weapons-cash-and-chaos-lend-clout-to-srebrenicas-tough-guy/f15d65af-356b-423b-a6cd-9ef36cb5b557/>

16.

<https://www.nytimes.com/1995/06/27/world/bosnian-muslim-troops-evade-un-force-to-raid-serb-village.html>

17. <https://digitallibrary.un.org/record/372298>

18.

<https://web.archive.org/web/20081110153404/http://www.afsouth.nato.int/factsheets/DeliberateForceFactSheet.htm>

19.

<https://www.spiked-online.com/2005/08/03/how-did-srebrenica-become-a-morality-tale/>

20.

https://www.icty.org/x/cases/erdemovic/cis/en/cis_erdemovic_en.pdf

21. <https://www.jstor.org/stable/44508785>

22.

<https://www.icty.org/x/cases/erdemovic/acjug/en/erd-asojmcd971007e.pdf>

23. <http://resistir.info/livros/srebrenica.pdf>

24.

<https://www.polis.cam.ac.uk/alumni/spotlightinterviews/alistair-harris-obe>

25.

<https://www.eliteukforces.info/special-air-service/history/bosnia/>

26.

<https://www.middleeasteye.net/news/srebrenica-genocide-anniversary-denial-pain>